

Månedsbrev Juli-August 2018

Presidentens hjørne

Rotaryvenner,

Så har vi lagt august bak oss, og ordinære møter på Solli er godt i gang.

Presidenten heter Øyvind – og ikke Øivind – og komiteekabal, budsjett og møteprogram for de neste månedene er på plass. Ungdomsutveksling er i full gang, og Fadderordning for flyktninger i Nittedal finner sin form etter hvert som flyktninger og faddere blir kjent med hverandre. Alt dette lover godt for høsten.

I år får vi tidlig besøk av Distriktsguvernøren. Han heter Rune Magnussen og kommer til oss allerede torsdag 6. september. Assisterende Guvernør i Område G, Atle Staurem, deltar også. Noen av oss har møtt Rune og Atle tidligere, men dette blir vår første sjanse som klubb til å bli kjent med årets distriktsledelse. Ta godt imot dem!

Og så en liten kikk på et nytt og spennende tiltak som klubben lanserer senere i høst:

En serie åpne frokostmøter. Tanken er at vi med 4-6 ukers intervall skal holde et åpent «Rotarymøte i miniatyr» - det første blir trolig i oktober. Hensikten er å synliggjøre Rotary i lokalsamfunnet, utvide og utvikle det yrkesfaglige nettverket i klubben og øke muligheten for å rekruttere medlemmer. Alt er ikke helt på plass, men se for dere:

- et rom, f.eks. i 2. etasje på Nittedal stasjon;
- en kaffekopp og kanskje et rundstykke – det heter tross alt «Frokostmøte»;
- et antall morgentrøtte, men nysgjerrige togpassasjerer (les: yrkesaktive) som møter til 7-toget som vanlig, men som denne dagen drøyer til 8-toget; og
- en «litt kjent» foredragsholder med et **lokalt, tidsaktuelt** tema.

Følg med – dette dras i gang ganske snart.

Velkommen til et nytt Rotaryår
- og ha en spennende høst!

Hilsen Øyvind

Her får Elisabeth Laake
sin visepresidentnål.

Sommermøte hos Marit og Jarle 5. juli

Så mange som 23 var samlet i den voldsomme varmen på rundt 30 grader. Da var det godt med skygge fra en høy lindehekk og en stor sibirlønn.

Årets sommerquiz dreide seg om norske fisker i forkledning. Verten annonserte at riktig svar på 14 av 15 spørsmål egentlig var å anse for fullt hus og at siste spørsmål ville bli belyst etter konkurransen. Videre hadde han to gavekort fra Stena Line for 2 personer, eventelt for 2 voksne og 2 barn, til København. Disse hadde han fått samme dag på Hurtigruta Carglass der hele frontruten på bilen måtte skiftes p.g.a. en liten steinsprut. Gavekortene skulle trekkes blant vinnerne på det beste og det nestbeste laget i konkurransen. De heldige vinnerne ble Adolf og Anne.

Siste spørsmål var : Purke + tannhjul - v, og svaret var Sudre (også kalt Suter). Denne er meget lokal og forefinnes blant annet i Arendalstraktene. Fisken ble innført av tyske gruvearbeidere midt på 1800-tallet. Fisken har svært tykt og fast skinn som har blitt brukt til å lage sko av, og den er derfor blitt kalt «skofisk». Skinnen er dekket av et slim som er blitt brukt som medisin mot feber og gulsott, og i England har den fått navnet «doctor fish».

Ref. Jarle

Sommermøte hos Astrid og Gunnar 12. juli 2018

Dagen startet varmt og fint, men åpen planlegging - inne eller ute? Kl 1800 kom regnet og temperaturen falt 10 grader. Det ble inne, men ingen plassproblemer for de 13 som kom. Vi fulgte ikke opp den imponerende quizen som Marit og Jarle presenterte, men Astrid hadde forberedt en liten konkurranse. Hun hadde plukket rips på stilk og presenterte et glass med et ukjent antall stilker. Tippingen varierte fra 60 til 700. Det var 181. Torun vant etter å ha tippet 200, og tok ripsene med seg hjem. Kaffe og litt å bite i hørte selvsagt til, og praten gikk som vanlig lett.

Ref. Gunnar

Sommermøte hos Hanna og Adolf 19. juli

Midt i sommerferien var vi 15 samlet. Varmen var fortsatt rundt 30 grader, og det var godt å få sitte i litt sval skygge.

Vertinnen fortalte om Turistforenings 150 års jubileum og fine opplevelser i fjellet. Hun hadde også flere interessante spørsmål. Det kom korrekte og ganske bra svar på de fleste. DNT ble stiftet 21. januar 1868 etter initiativ av konsul Thomas Heftye og kaptein Hans Hagerup Krag. Formålet var «at lette og utvikle Turistlivet her i landet».

Foreningen hadde ca 270,000 medlemmer ved begynnelsen av 2017. Gjennomsnittsalderen går nedover. Medlemsforeningene driver mer enn 500 betjente hytter. Første hytte i 1868 var Krokan Turisthytte på Rjukan. Høyest beliggende er Fanaråkslytta på 2068 moh, og den største er Haukelisetet med over 150 sengeplasser. Foreningen har rundt 20,000 kilometer merkede sommerruter og 4,300 kilometer merkede vinterruter i Sør-Norge.

Da vi skulle gå hjem, fikk alle med seg selvdyrkede agurker. De var veldig tykke, og mange trodde at det var squash. Det var så absolutt agurker!

Ref. Jarle

Sommermøte 2. august hos Anne og Øyvind

Praktfull utsikt sydover dalen fra stor terrasse. Anne og president Øyvind har kjøpt leiligheten til Torun og Ulf i Stasjonsveien. 21 rotarianere med ledsagere hygget seg i godværet, mens bønder og plener lentet etter regn etter verste tørkesommer siden 1947.

Marit Liv fortalte entusiastisk fra Rotary Convention i Toronto i juni med anslagsvist 24,000 rotarianere fra 175 land. Hun vant deretter en gjettekonkurranse som Øyvind ga oss: Hvilket

år døde egentlig Napoleon? Riktig svar: 1821 - 5. mai på St. Helena syd i Atlanterhavet. Marit Liv tippet riktig år og fikk overta Stena-billettene til København som Anne vant i quiz på sommermøtet 5. juli.

PS.

Selv etter at han hadde bodd seks år i eksil på øya St. Helena, langt uti Sør-Atlanteren, fryktet mange at den franske eks-keiseren skulle klare å komme tilbake til Europa for å bygge seg opp en hær. Derfor har det lenge vært spekulert i om Napoleons beleilige død, i en alder av bare 51 år, hadde naturlige årsaker, eller om det kunne ligge andre årsaker bak. Den vanligste teorien har vært at Napoleon døde av arsenikkforgiftning, enten ved at noen lurte arsenikken inn i ham, eller at han inntok arsenikken selv - enten i hårpomaden han benyttet eller som et medikament mot appetittmangel. Nå har imidlertid forskere slått fast at Napoleon døde av magekreft, som angitt på dødsattesten.

Ref. Jarle

Sommermøte 9. august hos Gunn og Øivind

I serien av de mange hyggelige sommermøtene er dette bildet av blide Rotarianere hos Gunn og Øivind. For å møte forberedt til å ta i mot vår utvekslingsstudent Carolina fra Mexico var Mexico temaet for quizen. Vi kan rapportere at kunnskapen var variabel, men nå er forbedret.

Ref. Øivind.

Møtereferat 16. august

Steinar Andresen, FNI: Parisavtalen og utviklingen i internasjonal klimapolitikk.

Steinar er Nittedøl født på Solli og hans kone jobber der. Han er utdannet statsviter og har jobbet på Fridtjof Nansens Institutt mesteparten av sitt yrkesliv med klimaspørsmål og internasjonal ressursforvaltning som spesialfelt. Han er nå seniorforsker og professor. Han har arbeidet ved universiteter i USA.

Hans angrepsvinkel var politiske beslutningsprosesser og diplomati. Parisavtalen var et betydelig politisk gjennombrudd der alle land forpliktet seg til å ta ansvar. I tidligere internasjonale forhandlinger og avtaler hadde utviklingslandene sluppet unna fordi de hevdet at industrilandene hadde forurenset så mye i så mange år og at utviklingslandene derfor måtte få mer tid til å utvikle seg før de kunne følge samme strenge krav som industrilandene. Alvorligheten i global forurensning har nå løftet viljen til samarbeid opp på et markant høyere nivå. Prosessen frem mot en avtaletekst er svært krevende og preget av alliansebygging. Steinar mente at klimaavtaler kanskje ikke er så viktige som vi tror. Mange land lager sine egne regler som kan være strengere enn det som nedfelles i internasjonale avtaler, og andre land følger ikke opp. Når Trump vil skrote Parisavtalen, er det ikke gjort over natten å løpe fra USAs forpliktelser, da avtalen har en 4 års bindingstid.

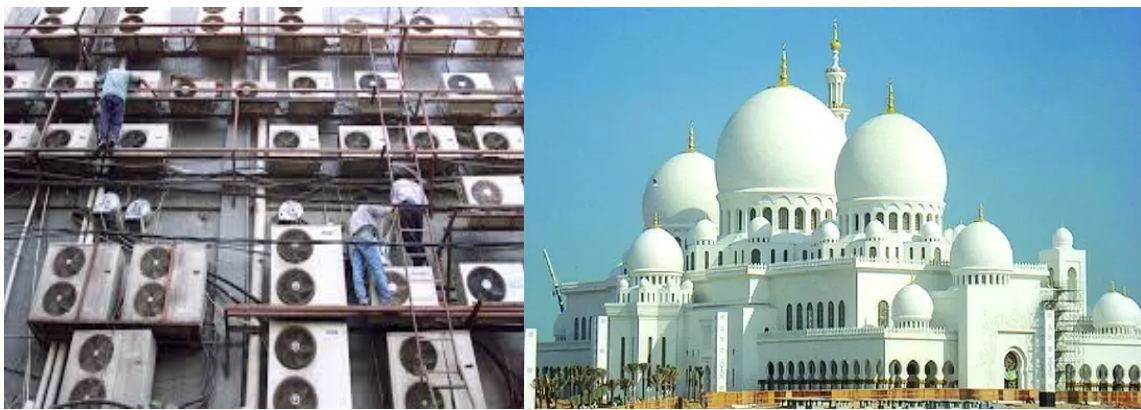
Foredragsholderen nevnte eksempler fra norsk klimapolitikk med helt umulige krav om dramatiske utslippskutt i løpet av veldig kort tid. Mangelen på realisme og innsikt i fundamentale samfunnssammenhenger hos noen politikere og aktivister er etter hans mening ødeleggende for konstruktivt miljøsamarbeid. Det er gledelig å se industriens sterke fokus på miljøprosjekter og mye bra samarbeid med myndighetene på teknologisiden.

Ref. Jarle

Møtereferat 23. august

Jarle Hammer: Air condition – et raskt økende klimaproblem

På grunn av sen omrokking i møteprogrammet steppet Jarle inn på kort varsel. Interessen hans for dette temaet ble vekket av høye kullpriser og voldsom økning i kullimporten til Kina. Dette skyldes i stor grad usedvanlig varmt vær også i Østen denne sommeren og dermed økt behov for elektrisitet til air condition anlegg. I Kina kommer 67% av elektrisiteten fra kull og i India hele 76%. Mange bygater rundt omkring i verden er fylt opp med stygge air condition bokser i grell kontrast til tidligere tiders vakre arkitektur med bygninger som skapte luftstrømmer som tok vare på dagens varme og nattens kjølighet.

Air condition utgjør visuell forurensning, skaper støy og kan være ganske dyrt samtidig som det skader klimaet dersom elektrisiteten ikke er basert på vannkraft, annen fornybar energi eller kjernekraft. Dessuten tar fellesanlegg for kjøling mye plass både inni og oppå bygninger.

På verdensbasis utgjør strøm til air condition og kjølevifter ca 20% av det totale strømforbruket i bygninger. I dag har rundt 90% av husholdningene i USA og Japan tilgang på air condition, i Saudi Arabia 65% og i Kina 60%. Til sammenligning er andelen i India kun 5%, mens Indonesia har 9% og Brasil 16%. I Saudi Arabia benyttes hele 70% av elektrisiteten til air condition, mens 20% benyttes til kostbar avsalting av sjøvann.

IEA, eller Det internasjonale energibyrået som er industrilandenes overvåkningsorgan for energimarkedene, forventer en tredobling i verdens bruk av air condition frem til 2050. Verden oppfordres til å arbeide mot en renere energimix og bedre effektivitet i air condition anleggene. I tillegg oppfordrer IEA til mer «Green Housing» som utnytter luftstrømmer og skygge på en effektiv måte. Kuppeltak opptar mindre varme enn flate tak. Trær som kaster skygge er i tillegg med på å myke opp og å gjøre uterommet vakrere.

Møtereferat 30 august.

Hans Jakob Hurrød: NOAH midt i det grønne skife

Foredragsholderen er ansatt i NOAH-Norsk avfallshåndtering A/S. Selskapet er nå 100% eiet av Bjørn Rune Gjelsten. NOAHs visjon er sikker og sirkulær håndtering av avfall, vanlig og farlig. Strategisk mål: 25% gjenvinning av alt avfall og skape større bevissthet om miljøkonsekvensene av farlig avfall.

Det gamle kalksteinsbruddet (krateret) på Langøya i Oslofjorden ble valgt som nasjonalt deponi. Her er allerede mye fylt opp med aske fra forbrenning-- industriavfall—forurenset jord—bygg- og rivningsavfall og sedimenter. Som mange har registrert så flyttes det nå jordmasser i Engadalen i Hakadal. Dette er et 12 års prosjekt, der skal fylles opp med såkalte inerte masser uten fare forgiftning og avrenning. Det er også planer for deponering i de mange og lange gangene i Dalen kalkgruver Brevik. Her er det mye lokal motstand, mens NOAH anser at forsvarlig drift kan settes i gang. Salt er et produkt det forskes mye på. Det er planer for en saltproduksjon på rundt 50 tusen tonn salt i året. Her skal det benyttes flyveaske fra forbrenningsovner fra Grønmo i Oslo og fra utlandet. Dette skal blandes med svovelsyre fra Kronos Titan i Fredrstad som slipper ut 250,000 tonn i året i Glomma. Prossessen er utprøvet i USA, og man får ut veldig rent salt og gips. Et problem med utvinning av havsalt er en stadig voksende mengde mikroplast i havet.

NOAH satser på grønn logistikk med overgang fra vei til sjø. Et elektrisk drevet null-utslipps bulkskip er bestilt sammen med et rederi i Haugesund. Videre satses det på en utslippsfri ferge mellom Holmestrand og Langøya. Dette er en hybridbåt som av logistikkhensyn må kombinere med vanlig drivstoff deler av tiden på grunn av elektrisk ladetid. NOAH vil også sette inn elektriske lastebiler. Store deler av Langøya er nå tildekket og beplantet og gjenåpnet som friområde. Staten har vært tidligere vært medeier i NOAH. På spørsmål fra salen svarte foredragsholderen at NOAH på mange måter kan sies å fungere som en ytre etat i miljø saker i samarbeid med nærings- og miljøvern departementene.

Ref. Kjell

Ny redaktør Jarle har overtatt etter Liv som har gjort en kjempejobb og lagt listen veldig høyt. Det er viktig å få med flere aktive referenter.